T090 ATĐ 2 (75) Luận A Tỳ Đạt Ma Phát Trí Q15-Căn Uẩn-Bàn về Hữu

Tạng Luận (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1544 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA PHAÙT TRÍ - Quyeån 15

LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA PHAÙT TRÍ
QUYEÅN 15
Chöông 6: CAÊN UAÅN

Phaåm 2: BAØN VEÀ HÖÕU

Ñaït ñöôïc moät-bieát taát caû ba, Quaû Sa moân goàm coù chín ñoaïn, Boán trí goàm coù phaùp-loaïi trí, Duyeân töông öng cuøng vôùi naêm moân, Caên hoïc vaø voâ hoïc ñaït ñöôïc Duøng ñaïo voâ giaùn chöùng boán quaû, Coù bao nhieâu caên ñoaïn-dieät-khôûi, Nghóa chöông naøy xin noùi ñaày ñuû. Hoûi: Duïc höõu noái tieáp nhau, ñaàu tieân do bao ban ñaàu do bao nhieâu nghieäp maø sinh ra caên? Ñaùp: Noaõn sinh, thai sinh, thaáp sinh coù hai; hoùa sinh coù saùu, hoaëc baûy, hoaëc taùm; voâ hình coù saùu, moät hình baûy, hai hình coù taùm. Hoûi: Saéc höõu noái tieáp nhau, ban ñaàu do bao nhieâu nghieäp maø sinh ra caên? Ñaùp: Saùu. Hoûi: Voâ saéc höõu noái tieáp nhau, ban ñaàu do bao nhieâu nghieäp maø sinh ra caên? Ñaùp: Moät. Hoûi: Coù theå tö duy veà caùc phaùp heä thuoäc coõi Duïc thì bieát taát caû coõi Duïc chaêng? Ñaùp: Bieát taát caû. Hoûi: Coù theå tö duy veà caùc phaùp heä thuoäc coõi Duïc thì bieát taát caû coõi Saéc chaêng?

Ñaùp: Khoâng bieát taát caû.
Hoûi: Coù theå tö duy veà caùc phaùp heä thuoäc coõi Duïc thì bieát taát caû coõi Voâ saéc chaêng?
Ñaùp: Khoâng bieát taát caû.
Hoûi: Coù theå tö duy veà caùc phaùp heä thuoäc coõi Saéc thì bieát taát caû coõi Saéc chaêng?
Ñaùp: Bieát taát caû.

Hoûi: Coù theå tö duy veà caùc phaùp heä thuoäc coõi Saéc thì bieát taát caû coõi Duïc chaêng?
Ñaùp: Bieát taát caû.
Hoûi: Coù theå tö duy veà caùc phaùp heä thuoäc coõi Saéc thì bieát taát caû coõi Voâ saéc chaêng?
Ñaùp: Khoâng bieát taát caû.
Hoûi: Coù theå tö duy veà caùc phaùp heä thuoäc coõi Voâ saéc thì bieát taát caû coõi Voâ saéc chaêng?
Ñaùp: Bieát taát caû.
Hoûi: Coù theå tö duy veà caùc phaùp heä thuoäc coõi Voâ saéc thì bieát taát caû coõi Duïc chaêng?
Ñaùp: Khoâng bieát taát caû.
Hoûi: Coù theå tö duy veà caùc phaùp heä thuoäc coõi Voâ saéc thì bieát taát caû coõi Saéc chaêng?
Ñaùp: Bieát taát caû.
Hoûi: Coù bao nhieâu caên bieát taát caû coõi Duïc?
Ñaùp: Ñaïo theá tuïc coù baûy, ñaïo voâ laäu taùm.
Hoûi: Coù bao nhieâu caên bieát taát caû coõi Saéc?
Ñaùp: Ñaïo theá tuïc coù baûy, ñaïo voâ laäu coù möôøi.
Hoûi: Coù bao nhieâu caên bieát taát caû coõi Voâ saéc?
Ñaùp: Möôøi moät.
Hoûi: Khi bieát taát caû coõi Duïc, thì coù bao nhieâu caên bieát taát caû?
Ñaùp: Coù boán.
Hoûi: Khi ñaõ bieát taát caû coõi Saéc thì coù bao nhieâu caên bieát taát caû?
Ñaùp: Coù naêm.
Hoûi: Khi bieát taát caû coõi Voâ saéc thì coù bao nhieâu caên bieát taát caû?
Ñaùp: Coù taùm.
Hoûi: Coù bao nhieâu caên ñöôïc quaû Döï löu?
Ñaùp: Coù chín.
Hoûi: Coù bao nhieâu caên ñöôïc quaû Nhaát lai?
Ñaùp: Neáu lìa duïc nhieãm gaáp boäi, nhaäp Chaùnh taùnh ly sinh thì coù

chín, neáu töø quaû Döï löu, ñöôïc quaû Nhaát lai thì ñaïo theá tuïc coù baûy, ñaïo voâ laäu coù taùm. Hoûi: Coù bao nhieâu caên ñöôïc quaû Baát hoaøn? Ñaùp: Neáu ngöôøi ñaõ lìa duïc nhieãm, nhaäp Chaùnh taùnh ly sinh thì coù chín. Neáu töø quaû Nhaát lai, ñöôïc quaû Baát hoaøn thì ñaïo theá tuïc coù baûy, ñaïo voâ laäu taùm. Hoûi: Coù bao nhieâu caên ñöôïc quaû A-la-haùn? Ñaùp: Coù möôøi moät. Hoûi: Ñöôïc quaû Döï löu coù bao nhieâu caên bieát taát caû? Ñaùp: Khoâng coù. Hoûi: Ñöôïc quaû Nhaát lai coù bao nhieâu caên bieát taát caû? Ñaùp: Khoâng coù. Hoûi: Ñöôïc quaû Baát hoaøn coù bao nhieâu caên bieát taát caû? Ñaùp: Neáu ngöôøi ñaõ lìa duïc nhieãm, nhaäp

Chaùnh taùnh ly sinh thì khoâng coù. Neáu töø quaû Nhaát lai, ñöôïc quaû Baát hoaøn thì coù boán. Hoûi: Ñöôïc quaû A-la-haùn coù bao nhieâu caên bieát taát caû? Ñaùp: Coù taùm. Hoûi: Caùc caên ñöôïc quaû Döï löu, caên naøy ñöôïc quaû aáy roài, neân noùi laø thaønh töïu hay laø khoâng thaønh töïu? Ñaùp: Thuoäc veà ñaïo giaûi thoaùt thì noùi laø thaønh töïu, thuoäc veà ñaïo voâ giaùn thì noùi laø khoâng thaønh töïu. Hoûi: Caùc caên ñöôïc quaû Nhaát lai, quaû Baát hoaøn, quaû A-la-haùn, caên naøy ñöôïc caùc quaû aáy roài, neân noùi laø thaønh töïu hay laø khoâng thaønh töïu? Ñaùp: Thuoäc veà ñaïo giaûi thoaùt thì noùi laø thaønh töïu, thuoäc veà ñaïo voâ giaùn thì noùi laø khoâng thaønh töïu. Hoûi: Caùc caên ñöôïc quaû Döï löu, caên naøy ñoaïn töø kieát cuûa coõi naøo? Ñaùp: Coõi Saéc, coõi Voâ saéc, hoaëc khoâng coù. Hoûi: Caên naøy thuoäc veà quaû naøo? Ñaùp: Thuoäc veà quaû Döï löu, hoaëc khoâng coù. Hoûi: Caùc caên ñöôïc quaû Nhaát lai, caên naøy ñoaïn töø kieát cuûa coõi naøo? Ñaùp: Coõi Duïc, hoaëc coõi Saéc-Voâ saéc, hoaëc khoâng coù. Hoûi: Caên naøy thuoäc veà quaû naøo? Ñaùp: Thuoäc veà quaû Nhaát lai, hoaëc khoâng coù. Hoûi: Caùc caên ñöôïc quaû Baát hoaøn, caên naøy ñoaïn töø kieát cuûa coõi naøo? Ñaùp: Coõi Duïc, hoaëc coõi Saéc-Voâ saéc, hoaëc khoâng coù.

Hoûi: Caên naøy thuoäc veà quaû naøo? Ñaùp: Thuoäc veà quaû Baát hoaøn, hoaëc khoâng coù. Hoûi: Caùc caên ñöôïc quaû A-la-haùn, caên naøy ñoaïn töø kieát cuûa coõi naøo? Ñaùp: Coõi Voâ saéc, hoaëc khoâng coù. Hoûi: Caên naøy thuoäc veà quaû naøo? Ñaùp: Thuoäc veà quaû A-la-haùn, hoaëc khoâng coù. Hoûi: Luùc ñöôïc quaû Döï löu laø ñaõ xaû caùc caên, thì caên naøy ñoaïn töø kieát cuûa coõi naøo? Ñaùp: Coõi Duïc, hoaëc coõi Saéc-Voâ saéc, hoaëc khoâng coù. Hoûi: Caên naøy thuoäc veà quaû naøo? Ñaùp: Khoâng coù. Hoûi: Khi ñöôïc quaû Nhaát lai laø ñaõ xaû caùc caên, thì caên naøy ñoaïn töø kieát cuûa coõi naøo? Ñaùp: Coõi Duïc, hoaëc coõi Saéc-Voâ saéc, hoaëc khoâng coù. Hoûi: Caên naøy thuoäc veà quaû naøo? Ñaùp: Thuoäc veà quaû Döï löu, hoaëc khoâng coù. Hoûi: Khi ñöôïc quaû Baát hoaøn laø ñaõ xaû caùc caên, thì caên naøy ñoaïn töø kieát cuûa coõi naøo? Ñaùp: Coõi Duïc, hoaëc coõi Saéc-Voâ saéc, hoaëc khoâng coù. Hoûi: Caên naøy thuoäc veà quaû naøo? Ñaùp: Thuoäc veà quaû Nhaát lai, hoaëc khoâng coù. Hoûi: Khi ñaéc quaû A-la-haùn laø ñaõ xaû caùc caên, thì caên naøy ñoaïn töø kieát cuûa coõi naøo? Ñaùp: Coõi Saéc, hoaëc coõi Voâ saéc, hoaëc khoâng coù. Hoûi: Caên naøy thuoäc veà quaû naøo? Ñaùp: Thuoäc veà quaû Baát hoaøn, hoaëc khoâng coù. Hoûi: Khi ñaït ñöôïc quaû Döï löu laø ñaõ ñöôïc caùc caên, thì caên naøy ñoaïn töø kieát cuûa coõi naøo? Ñaùp: Khoâng coù. Hoûi: Caên naøy thuoäc veà quaû naøo? Ñaùp: Thuoäc veà quaû Döï löu, hoaëc khoâng coù. Hoûi: Khi ñaït ñöôïc quaû Nhaát lai laø ñaõ ñöôïc caùc caên, thì caên naøy ñoaïn töø kieát cuûa coõi naøo? Ñaùp: Khoâng coù. Hoûi: Caên naøy thuoäc veà quaû naøo? Ñaùp: Thuoäc veà quaû Nhaát lai, hoaëc khoâng coù. Hoûi: Khi ñaït ñöôïc quaû Baát hoaøn laø ñaõ ñöôïc caùc caên, thì caên naøy

ñoaïn tröø kieát cuûa coõi naøo? Ñaùp: Khoâng coù. Hoûi: Caên naøy thuoäc veà quaû naøo? Ñaùp: Thuoäc veà quaû Baát hoaøn, hoaëc khoâng coù. Hoûi: Khi ñaït ñöôïc quaû A-la-haùn laø ñaõ ñöôïc caùc caên, thì caên naøy ñoaïn tröø kieát cuûa coõi naøo? Ñaùp: Khoâng coù. Hoûi: Caên naøy thuoäc veà quaû naøo? Ñaùp: Thuoäc veà quaû A-la-haùn, hoaëc khoâng coù. Hoûi: Nhöõng ngöôøi Döï löu ñaõ thaønh töïu caên, thì caên naøy ñoaïn tröø kieát cuûa coõi naøo? Ñaùp: Coõi Duïc, hoaëc khoâng coù. Hoûi: Caên naøy thuoäc veà quaû naøo? Ñaùp: Thuoäc veà quaû Döï löu, hoaëc khoâng coù. Hoûi: Nhöõng ngöôøi Nhaát lai ñaõ thaønh töïu caên, thì caên naøy ñoaïn tröø kieát cuûa coõi naøo? Ñaùp: Coõi Duïc, hoaëc khoâng coù. Hoûi: Caên naøy thuoäc veà quaû naøo? Ñaùp: Thuoäc veà quaû Nhaát lai, hoaëc khoâng coù. Hoûi: Nhöõng ngöôøi Baát hoaøn ñaõ thaønh töïu caên, thì caên naøy ñoaïn tröø kieát cuûa coõi naøo? Ñaùp: Coõi Saéc, hoaëc coõi Voâ saéc, hoaëc khoâng coù. Hoûi: Caên naøy thuoäc veà quaû naøo? Ñaùp: Thuoäc veà quaû Baát hoaøn, hoaëc khoâng coù. Hoûi: Nhöõng ngöôøi A-la-haùn ñaõ thaønh töïu caên, thì caên naøy ñoaïn tröø kieát cuûa coõi naøo? Ñaùp: Khoâng coù. Hoûi: Caên naøy thuoäc veà quaû naøo? Ñaùp: Thuoäc veà quaû A-la-haùn, hoaëc khoâng coù. Hoûi: Nhöõng ngöôøi Döï löu ñoaïn tröø kieát do caùc caên, thì caên naøy ñoaïn tröø kieát cuûa coõi naøo? Ñaùp: Coõi Duïc. Hoûi: Caên naøy thuoäc veà quaû naøo? Ñaùp: Khoâng coù. Hoûi: Nhöõng ngöôøi Nhaát lai ñoaïn tröø kieát do caùc caên, thì caên naøy ñoaïn tröø kieát cuûa coõi naøo? Ñaùp: Coõi Duïc. Hoûi: Caên naøy thuoäc veà quaû naøo?

Ñaùp: Khoâng coù. Hoûi: Nhöõng ngöôøi Baát hoaøn ñoaïn tröø kieát do caùc caên, thì caên naøy ñoaïn tröø kieát cuûa coõi naøo? Ñaùp: Coõi Saéc, hoaëc coõi Voâ saéc. Hoûi: Caên naøy thuoäc veà quaû naøo? Ñaùp: Khoâng coù. Hoûi: Caùc caên thuoäc veà quaû Döï löu, thì caên naøy ñoaïn tröø kieát cuûa coõi naøo? Ñaùp: Khoâng coù. Hoûi: Caùc caên thuoäc veà quaû Nhaát lai, quaû Baát hoaøn, quaû A-la-haùn, thì caên naøy ñoaïn tröø kieát cuûa coõi naøo? Ñaùp: Khoâng coù. Hoûi: Caùc khoå trí laø trí voâ laäu ñoái vôùi khoå chaêng? Ñaùp: Caùc khoå trí laø trí voâ laäu veà khoå. Hoûi: Neáu trí voâ laäu ñoái vôùi khoå thì ñoù laø khoå trí chaêng? Ñaùp: Coù trí voâ laäu ñoái vôùi khoå maø khoâng phaûi laø khoå trí, nghóa laø trí ñoái vôùi khoå nhaän bieát veà taäp. Hoûi: Caùc taäp trí laø trí voâ laäu ñoái vôùi taäp chaêng? Ñaùp: Caùc taäp trí laø trí voâ laäu veà taäp. Hoûi: Neáu trí voâ laäu ñoái vôùi taäp thì ñoù laø taäp trí chaêng? Ñaùp: Coù trí voâ laäu ñoái vôùi taäp maø khoâng phaûi laø taäp trí, nghóa laø trí ñoái vôùi taäp nhaän bieát veà khoå. Hoûi: Caùc dieät trí laø trí voâ laäu ñoái vôùi dieät chaêng? Ñaùp: Ñuùng nhö vaäy. Hoûi: Neáu trí voâ laäu ñoái vôùi dieät thì ñoù laø dieät trí chaêng? Ñaùp: Ñuùng nhö vaäy. Hoûi: Caùc ñaïo trí laø trí voâ laäu ñoái vôùi ñaïo chaêng? Ñaùp: Ñuùng nhö vaäy. Hoûi: Neáu trí voâ laäu ñoái vôùi ñaïo thì ñoù laø ñaïo trí chaêng? Ñaùp: Ñuùng nhö vaäy. Hoûi: Caùc caên voâ laäu duyeân heä thuoäc coõi Duïc, thì caên naøy töông öng vôùi phaùp trí chaêng? Neáu caên voâ laäu töông öng vôùi phaùp trí, thì caên naøy duyeân heä thuoäc coõi Duïc chaêng? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu ñeå phaân bieät: 1. Coù caên voâ laäu duyeân heä thuoäc coõi Duïc maø caên naøy khoâng töông öng vôùi phaùp trí, nghóa laø khoå

phaùp trí nhaãn vaø caên töông öng vôùi khoå phaùp trí, taäp phaùp trí nhaãn vaø caên töông öng vôùi taäp phaùp trí. 2. Coù caên voâ laäu töông öng vôùi phaùp trí maø caên naøy khoâng duyeân

heä thuoäc coõi Duïc, nghóa laø caên töông öng vôùi dieät-ñaïo phaùp trí. 3. Coù caên voâ laäu duyeân heä thuoäc coõi Duïc maø caên naøy cuõng töông öng vôùi phaùp trí, nghóa laø caên töông öng vôùi khoå-taäp phaùp trí. 4. Coù caên voâ laäu khoâng duyeân heä thuoäc coõi Duïc maø caên naøy cuõng khoâng töông öng vôùi phaùp trí, nghóa laø khoå loaïi trí cuûa khoå loaïi trí nhaãn vaø hai caên töông öng; taäp loaïi trí, taäp loaïi trí nhaãn vaø hai caên töông öng; dieät phaùp trí nhaãn vaø caên töông öng vôùi dieät phaùp trí; dieät loaïi trí nhaãn- dieät loaïi trí vaø hai caên töông öng; ñaïo phaùp trí nhaãn vaø caên töông öng vôùi ñaïo phaùt trí; taïo loaïi trí nhaãn-ñaïo loaïi trí vaø hai caên töông öng. Hoûi: Caùc caên voâ laäu duyeân heä thuoäc coõi Saéc-Voâ saéc, thì caên naøy töông öng vôùi loaïi trí chaêng? Neáu caên voâ laäu töông öng vôùi loaïi trí, thì caên naøy duyeân heä thuoäc coõi Saéc-Voâ saéc chaêng? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu ñeå phaân bieät: 1. Coù caên voâ laäu duyeân heä thuoäc coõi Saéc-Voâ saéc maø caên naøy khoâng töông öng vôùi loaïi trí, nghóa laø khoå loaïi trí nhaãn vaø caên töông öng vôùi khoå loaïi trí, taäp loaïi trí nhaãn vaø caên töông öng vôùi taäp loaïi trí. 2. Coù caên voâ laäu töông öng vôùi loaïi trí, caên naøy khoâng duyeân heä thuoäc coõi Saéc-Voâ saéc, nghóa laø caên töông öng vôùi dieät-ñaïo loaïi trí. 3. Coù caên voâ laäu duyeân heä thuoäc coõi Saéc-Voâ saéc maø caên naøy cuõng töông öng vôùi loaïi trí, nghóa laø caên töông öng vôùi khoå-taäp loaïi trí. 4. Coù caên voâ laäu khoâng duyeân heä thuoäc coõi Saéc-Voâ saéc maø caên naøy cuõng khoâng töông öng vôùi loaïi trí, nghóa laø khoå phaùp trí nhaãn, khoå phaùp trí vaø hai caên töông öng; taäp phaùp trí nhaãn-taäp phaùp trí vaø hai caên töông öng, dieät phaùp trí nhaãn-dieät phaùp trí vaø hai caên töông öng; dieät loaïi trí nhaãn vaø caên töông öng vôùi dieät loaïi trí; ñaïo phaùp trí nhaãn-ñaïo phaùp trí vaø hai caên töông öng; ñaïo loaïi trí nhaãn vaø caên töông öng vôùi ñaïo loaïi trí. Hoûi: Phaùp trí, neân noùi laø phaùp trí chaêng? Hay neân noùi laø loaïi trí, tha taâm trí, theá tuïc trí, khoå trí, taäp trí, dieät trí, ñaïo trí chaêng? Ñaùp: Neân noùi laø phaùp trí, hoaëc tha taâm trí, khoå trí, taäp trí, dieät trí, ñaïo trí. Hoûi: Neân noùi laø coù taàm-coù töù; khoâng coù taàm, chæ coù töù; khoâng coù taàm-khoâng coù töù chaêng? Ñaùp: Neân noùi ñuû ba loaïi. Hoûi: Neân noùi töông öng vôùi laïc caên, töông öng vôùi hyû caên hay laø töông öng vôùi xaû caên? Ñaùp: Neân noùi ñuû ba caên. Hoûi: Neân noùi töông öng vôùi Khoâng-Voâ töôùng-Voâ nguyeän chaêng?

Ñaùp: Neân noùi ñuû ba loaïi. Hoûi: Neân noùi duyeân heä thuoäc coõi Duïc, duyeân heä thuoäc coõi Saéc, duyeân heä thuoäc coõi Voâ saéc, hay laø duyeân khoâng heä thuoäc? Ñaùp: Neân noùi duyeân heä thuoäc coõi Duïc, hoaëc khoâng heä thuoäc. Hoûi: Loaïi trí, neân noùi laø loaïi trí chaêng? Hay neân noùi laø phaùp trí, tha taâm trí, theá tuïc trí, khoå trí, taäp trí, dieät trí, ñaïo trí? Ñaùp: Neân noùi laø loaïi trí, hoaëc

tha taâm trí, khoå trí, taäp trí, dieät trí, ñaïo trí. Hoûi: Neân noùi laø coù taàm-coù töù; khoâng coù taàm-chæ coù töù; khoâng coù taàm-khoâng coù töù chaêng? Ñaùp: Neân noùi ñuû ba loaïi. Hoûi: Neân noùi töông öng vôùi laïc caên, töông öng vôùi hyû caên hay laø töông öng vôùi xaû caên? Ñaùp: Neân noùi ñuû ba caên. Hoûi: Neân noùi töông öng vôùi Khoâng-Voâ töôùng-Voâ nguyeän chaêng? Ñaùp: Neân noùi ñuû ba loaïi. Hoûi: Neân noùi duyeân heä thuoäc coõi Duïc, duyeân heä thuoäc coõi Saéc, duyeân heä thuoäc coõi Voâ saéc, hay laø duyeân khoâng heä thuoäc? Ñaùp: Neân noùi duyeân heä thuoäc coõi Saéc-Voâ saéc, hoaëc khoâng heä thuoäc. Hoûi: Luùc taâm giaûi thoaùt, neân noùi caên hoïc ñaït ñöôïc, caên voâ hoïc ñaït ñöôïc, hay laø caên hoïc ñaït ñöôïc, voâ hoïc? Ñaùp: Neân noùi ñaït ñöôïc caên hoïc-voâ hoïc. Hoûi: Taâm baát ñoäng giaûi thoaùt, neân noùi laø caên hoïc ñaït ñöôïc, caên voâ hoïc ñaït ñöôïc, hay laø caên hoïc-voâ hoïc ñaït ñöôïc? Ñaùp: Neáu voán ñaït ñöôïc baát ñoäng, neân noùi laø caên hoïc, voâ hoïc ñaït ñöôïc. Neáu luùc A-la-haùn giaûi thoaùt ñaït ñöôïc baát ñoäng, thì neân noùi laø caên voâ hoïc ñaït ñöôïc. Hoûi: Taát caû kieát tröø heát, neân noùi laø caên hoïc ñaït ñöôïc, caên voâ hoïc ñaït ñöôïc, hay laø caên hoïc-voâ hoïc ñaït ñöôïc? Ñaùp: Neân noùi laø caên hoïc, voâ hoïc ñaït ñöôïc. Hoûi: Duøng ñaïo voâ giaùn ñeå chöùng quaû Döï löu, cho ñeán quaû A-la- haùn. Ñaïo naøy neân noùi laø phaùp trí töông öng vôùi loaïi trí, tha taâm trí, theá tuïc trí, khoå trí, taäp trí, dieät trí, ñaïo trí? Neân noùi laø coù taàm-coù töù, khoâng coù taàm-chæ coù töù; khoâng coù taàm-khoâng coù töù chaêng? Neân noùi laø töông öng vôùi laïc caên, hyû caên, xaû caên chaêng? Neân noùi töông öng vôùi Khoâng-Voâ töôùng-Voâ nguyeän chaêng? Neân noùi laø duyeân heä thuoäc coõi Duïc, heä thuoäc coõi Saéc, heä thuoäc coõi Voâ saéc hay khoâng heä thuoäc?

Ñaùp: Duøng ñaïo voâ giaùn ñeå chöùng quaû Döï löu, thì ñaïo naøy neân noùi laø töông öng vôùi coù taàm-coù töù, töông öng vôùi xaû caên, töông öng vôùi Voâ nguyeän, duyeân khoâng heä thuoäc. Duøng ñaïo voâ giaùn ñeå chöùng quaû Nhaát lai. Neáu taêng theâm lìa duïc nhieãm, nhaäp Chaùnh taùnh ly sinh ra nhö noùi veà chöùng quaû Döï löu. Neáu töø quaû Döï löu, duøng ñaïo theá tuïc ñeå chöùng quaû Nhaát lai, thì ñaïo naøy neân noùi laø theá tuïc trí töông öng vôùi coù taàm-coù töù, töông öng vôùi xaû caên, duyeân heä thuoäc coõi Duïc. Neáu töø quaû Döï löu, duøng ñaïo voâ laäu ñeå chöùng quaû Nhaát lai, thì ñaïo naøy neân noùi töông öng vôùi phaùp trí, hoaëc khoå trí-taäp trí-dieät trí; hoaëc töông öng vôùi ñaïo trí; töông öng vôùi coù taàm-coù töù, töông öng vôùi xaû caên, töông öng vôùi Khoâng, hoaëc Voâ nguyeän, Voâ töôùng, hoaëc duyeân heä thuoäc coõi Duïc, hoaëc duyeân khoâng heä thuoäc. Duøng ñaïo voâ giaùn ñeå chöùng quaû Baát hoaøn, neáu ñaõ lìa duïc nhieãm, nhaäp Chaùnh taùnh ly sinh, thì ñaïo naøy neân noùi laø töông öng vôùi nhaãn, hoaëc coù taàm-coù töù; hoaëc khoâng coù taàm, chæ coù töù; hoaëc khoâng coù taàm-khoâng coù töù; hoaëc töông öng vôùi laïc caên, hoaëc töông öng vôùi hyû caên, hoaëc töông öng vôùi xaû caên, töông öng vôùi voâ nguyeän, duyeân khoâng heä thuoäc. Neáu töø quaû Nhaát lai, duøng ñaïo theá tuïc ñeå chöùng quaû Baát hoaøn, thì nhö noùi veà duøng ñaïo theá tuïc ñeå chöùng quaû Nhaát lai. Neáu töø quaû Nhaát lai,

duøng ñaïo voâ laäu ñeå chöùng quaû Baát hoaøn, thì nhö noùi veà duøng ñaïo voâ laäu ñeå chöùng quaû Nhaát lai. Duøng ñaïo voâ giaùn ñeå chöùng quaû A-la-haùn, thì ñaïo naøy neân noùi hoaëc töông öng vôùi phaùp trí, hoaëc töông öng vôùi loaïi trí, hoaëc töông öng vôùi khoå trí; hoaëc taäp trí, hoaëc dieät trí, hoaëc ñaïo trí, hoaëc coù taàm coù töù, hoaëc khoâng coù taàm chæ coù töù, hoaëc khoâng coù taàm khoâng coù töù; hoaëc töông öng vôùi laïc caên, hoaëc töông öng vôùi hyû caên, hoaëc töông öng vôùi xaû caên, hoaëc töông öng vôùi khoâng, hoaëc töông öng vôùi voâ nguyeän, hoaëc töông öng vôùi voâ töôùng, hoaëc duyeân heä thuoäc coõi Voâ saéc, hoaëc duyeân khoâng heä thuoäc. Hoûi: Coù bao nhieâu caên vónh vieãn ñoaïn, dieät-khôûi chöùng ñaéc quaû Döï löu? Ñaùp: Khoâng coù caên vónh vieãn ñoaïn; baûy caên dieät-khôûi; moät caên dieät khoâng khôûi; moät caên khôûi, khoâng dieät thì ñöôïc quaû Döï löu. Hoûi: Coù bao nhieâu caên vónh vieãn ñoaïn-dieät-khôûi ñaït ñöôïc quaû Nhaát lai? Ñaùp: Neáu taêng theâm lìa duïc nhieãm, nhaäp Chaùnh taùnh ly sinh, thì

nhö noùi veà chöùng quaû Döï löu. Neáu töø quaû Döï löu, duøng ñaïo theá tuïc ñeå chöùng quaû Nhaát lai, thì khoâng coù caên vónh vieãn ñoaïn; baûy caên dieät-khôûi, ñöôïc quaû Nhaát lai. Neáu töø quaû Döï löu, duøng ñaïo voâ laäu ñeå chöùng quaû Nhaát lai, thì khoâng coù caên vónh vieãn ñoaïn; taùm caên dieät-khôûi, ñöôïc quaû Nhaát lai. Hoûi: Coù bao nhieâu caên vónh vieãn ñoaïn-dieät-khôûi ñaït ñöôïc quaû Baát hoaøn? Ñaùp: Neáu ñaõ lìa duïc nhieãm, nhaäp Chaùnh taùnh ly sinh, khoâng coù caên vónh vieãn ñoaïn; baûy caên dieät-khôûi, moät caên dieät, khoâng khôûi; moät caên khôûi, khoâng dieät ñöôïc quaû Baát hoaøn. Neáu töø quaû Nhaát lai, duøng ñaïo theá tuïc ñeå chöùng quaû Baát hoaøn, thì khoâng nhaäp tónh löï, boán caên vónh vieãn ñoaïn; baûy caên dieät-khôûi, ñöôïc quaû Baát hoaøn. Neáu nhaäp tónh löï, thì boán caên vónh vieãn ñoaïn; saùu caên dieät-khôûi; moät caên dieät, khoâng khôûi; moät caên khôûi, khoâng dieät, ñöôïc quaû Baát hoaøn. Neáu töø quaû Nhaát lai, duøng ñaïo voâ laäu ñeå chöùng quaû Baát hoaøn, thì khoâng nhaäp tónh löï, boán caên vónh vieãn ñoaïn; taùm caên dieät-khôûi, ñöôïc quaû Baát hoaøn. Neáu nhaäp tónh löï, thì boán caên vónh vieãn ñoaïn, baûy caên dieät-khôûi; moät caên dieät, khoâng khôûi; moät caên khôûi, khoâng dieät, ñöôïc quaû Baát hoaøn. Hoûi: Coù bao nhieâu caên vónh vieãn ñoaïn-dieät khôûi, ñaït ñöôïc quaû A- la-haùn? Ñaùp: Neáu döïa vaøo vò chí ñònh chöùng quaû A-la-haùn, thì moät caên vónh vieãn ñoaïn, baûy caên vónh vieãn ñoaïn, dieät-khôûi; moät caên dieät, khoâng khôûi; moät caên khôûi, khoâng dieät, ñöôïc quaû A-la-haùn. Nhö döïa vaøo vò chí ñònh, döïa vaøo trung gian tónh löï, tónh löï thöù tö, ba ñònh voâ saéc cuõng nhö vaäy. Neáu döïa vaøo sô tónh löï chöùng quaû A-la-haùn, thì hai caên vónh vieãn ñoaïn; saùu caên vónh vieãn ñoaïn, dieät-khôûi; moät caên dieät-khôûi; moät caên dieät, khoâng khôûi; moät caên khôûi, khoâng dieät, ñöôïc quaû A-la-haùn. Nhö döïa vaøo sô tónh löï, döïa vaøo tónh löï thöù hai-thöù ba cuõng nhö vaäy. ----------

Phaåm 3: BAØN VEÀ XUÙC

Möôøi saùu xuùc thaâu nhieáp laãn nhau,
Caên töông öng cuøng vôùi thaønh töïu,
Bieát khaép taát caû-dieät taùc chöùng,
Nghóa chöông naøy xin noùi ñaày ñuû.
Coù möôøi saùu xuùc: Xuùc höõu ñoái, xuùc taêng ngöõ, xuùc minh, xuùc voâ minh, xuùc phi minh phi voâ minh, xuùc aùi, xuùc giaän döõ, xuùc thuaän vôùi laïc thoï, xuùc thuaän vôùi khoå thoï, xuùc thuaän vôùi baát khoå baát laïc thoï, xuùc nhaõn, xuùc nhó, xuùc tyû, xuùc thieät, xuùc thaân, xuùc yù.
Hoûi: Theá naøo laø xuùc höõu ñoái?
Ñaùp: Xuùc töông öng vôùi naêm thöùc thaân.
Hoûi: Theá naøo laø xuùc taêng ngöõ?
Ñaùp: Xuùc töông öng vôùi yù thöùc thaân.
Hoûi: Theá naøo laø xuùc minh?
Ñaùp: Xuùc voâ laäu.
Hoûi: Theá naøo laø xuùc voâ minh?
Ñaùp: Xuùc oâ nhieãm.
Hoûi: Theá naøo laø xuùc phi minh, phi voâ minh?
Ñaùp: Xuùc höõu laäu khoâng nhieãm.
Hoûi: Theá naøo laø xuùc aùi?
Ñaùp: Xuùc töông öng vôùi tham.
Hoûi: Theá naøo laø xuùc giaän döõ?
Ñaùp: Xuùc töông öng vôùi giaän.
Hoûi: Theá naøo laø xuùc thuaän vôùi laïc thoï?
Ñaùp: Xuùc töông öng vôùi laïc thoï.
Hoûi: Theá naøo laø xuùc thuaän vôùi khoå thoï?
Ñaùp: Xuùc töông öng vôùi khoå thoï.
Hoûi: Theá naøo laø xuùc thuaän vôùi baát khoå baát laïc thoï?
Ñaùp: Xuùc töông öng vôùi baát khoå baát laïc thoï.
Hoûi: Theá naøo laø xuùc nhaõn?
Ñaùp: Xuùc töông öng vôùi nhaõn thöùc thaân.
Hoûi: Theá naøo laø xuùc nhó?
Ñaùp: Xuùc töông öng vôùi thaân nhó thöùc.
Hoûi: Theá naøo laø xuùc tyû?
Ñaùp: Xuùc töông öng vôùi thaân tyû thöùc.
Hoûi: Theá naøo laø xuùc thieät?
Ñaùp: Xuùc töông öng vôùi thieät thöùc thaân.
SOÁ 1544 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA PHAÙT TRÍ - Quyeån 15 1487

Hoûi: Theá naøo laø xuùc thaân? Ñaùp: Xuùc töông öng vôùi thaân thöùc cuûa thaân. Hoûi: Theá naøo laø xuùc yù? Ñaùp: Xuùc töông öng vôùi yù thöùc thaân. Hoûi: Xuùc

höõu ñoái thaâu nhieáp bao nhieâu xuùc? Cho ñeán xuùc yù thaâu nhieáp bao nhieâu xuùc? Ñaùp: Xuùc höõu ñoái thaâu nhieáp toaøn boä saùu xöùc vaø phaàn ít cuûa baûy xuùc. Xuùc taêng ngöõ thaâu nhieáp toaøn boä ba xuùc vaø phaàn ít cuûa baûy xuùc. Xuùc minh thaâu nhieáp toaøn boä xuùc minh vaø phaàn ít cuûa boán xuùc. Xuùc voâ minh thaâu nhieáp toaøn boä ba xuùc vaø phaàn ít cuûa möôøi moät xuùc. Xuùc phi minh, phi voâ minh thaâu nhieáp toaøn boä xuùc phi minh phi voâ minh vaø phaàn ít cuûa möôøi moät xuùc. Xuùc aùi thaâu nhieáp toaøn boä xuùc aùi vaø phaàn ít cuûa möôøi moät xuùc. Xuùc giaän döõ thaâu nhieáp toaøn boä xuùc döõ vaø phaàn ít cuûa möôøi moät xuùc. Xuùc thuaän vôùi laïc thoï toaøn boä xuùc thuaän vôùi laïc thoï vaø phaàn ít cuûa möôøi hai xuùc. Xuùc thuaän vôùi khoå thoï thaâu nhieáp toaøn boä xuùc thuaän vôùi khoå thoï vaø phaàn ít cuûa möôøi moät xuùc. Xuùc thuaän vôùi baát khoå baát laïc thoï thaâu nhieáp toaøn boä xuùc thuaän vôùi baát khoå laïc thoï vaø phaàn ít cuûa möôøi ba xuùc. Xuùc thaâu nhieáp toaøn boä xuùc nhaõn vaø phaàn ít cuûa taùm xuùc. Nhö xuùc nhaõn, xuùc nhó-xuùc tyû-xuùc thieät-xuùc thaân cuõng nhö vaäy. Xuùc yù thaâu nhieáp toaøn boä ba xuùc vaø phaàn ít cuûa baûy xuùc. Hoûi: Xuùc höõu ñoái töông öng vôùi bao nhieâu caên? Cho ñeán xuùc yù töông öng vôùi bao nhieâu caên? Ñaùp: Xuùc höõu ñoái töông öng toaøn boä moät caên vaø phaàn ít cuûa taùm caên. Xuùc taêng ngöõ töông öng toaøn boä naêm caên vaø phaàn ít cuûa taùm xuùc minh töông öng toaøn boä ba caên phaàn ít cuûa chín caên. Xuùc voâ minh töông öng phaàn ít cuûa saùu caên. Xuùc phi minh phi voâ minh töông öng phaàn ít cuûa möôøi moät caên. Xuùc aùi töông öng phaàn ít cuûa boán caên. Xuùc giaän döõ töông phaàn ít cuûa boán caên. Xuùc thuaän vôùi laïc thoï töông öng toaøn boä hai caên vaø phaàn ít cuûa chín caên, xuùc thuaän vôùi khoå thoï töông öng toaøn boä hai caên vaø phaàn ít cuûa saùu caên. Xuùc thuaän vôùi baát khoå baát laïc thoï töông öng toaøn boä moät caên vaø phaàn ít cuûa chín caên. Xuùc nhaõn töông öng vôùi phaàn ít cuûa chín caên. Nhö xuùc nhaõn, xuùc nhó, xuùc tyû, xuùc thieät, xuùc thaân cuõng nhö vaäy. Xuùc yù töông öng toaøn boä naêm caên vaø phaàn ít cuûa taùm caên. Hoûi: Caùc caên laø nhaân cuûa xuùc höõu ñoái thì caên naøy töông öng vôùi xuùc höõu ñoái chaêng? Ñaùp: Caùc caên töông öng vôùi xuùc höõu ñoái thì caên naøy laø nhaân cuûa xuùc höõu ñoái.

SOÁ 1544 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA PHAÙT TRÍ - Quyeån 15 1488

Hoûi: Neáu caên töông öng vôùi xuùc höõu ñoái thì caên naøy laø nhaân cuûa xuùc höõu ñoái chaêng? Ñaùp: Coù caên laø nhaân cuûa xuùc höõu ñoái thì caên naøy khoâng phaûi töông öng vôùi xuùc höõu ñoái, nghóa laø caên laøm nhaân cuûa xuùc höõu ñoái, töông öng vôùi xuùc khaùc, vaø dò thuïc sinh khoâng höõu sôû duyeân. Nhö xuùc höõu ñoái, tröø ra xuùc minh vaø xuùc phi minh, phi voâ minh, caùc xuùc coøn laïi cuõng nhö vaäy. Hoûi: Caùc caên laø nhaân cuûa xuùc minh thì caên naøy töông öng vôùi xuùc minh chaêng? Ñaùp: Ñuùng nhö vaäy. Hoûi: Neáu caên töông öng vôùi xuùc minh thì caên naøy laø nhaân cuûa xuùc minh chaêng? Ñaùp: Ñuùng nhö vaäy. Hoûi: Caùc caên laø nhaân cuûa xuùc phi minh, phi voâ minh thì caên naøy töông öng vôùi xuùc phi minh, phi voâ minh chaêng? Ñaùp: Caùc caên töông öng vôùi xuùc phi minh, phi voâ minh thì caên naøy laø nhaân cuûa xuùc phi minh, phi voâ minh. Hoûi:

Neáu caên töông öng vôùi xuùc phi minh, phi voâ minh thì caên naøy laø nhaân cuûa xuùc phi minh, phi voâ minh chaêng? Ñaùp: Coù caên laø nhaân cuûa xuùc phi minh, phi voâ minh thì caên naøy khoâng töông öng vôùi xuùc phi minh, phi voâ minh, nghóa laø caên laøm nhaân cuûa xuùc phi minh, phi voâ minh, töông öng vôùi xuùc khaùc, vaø dò thuïc sinh khoâng höõu sôû duyeân. Hoûi: Thaønh töïu nhaõn caên loaïi naøy thì luùc aáy thaønh töïu thaân caên loaïi naøy chaêng? Giaû söû thaønh töïu thaân caên loaïi naøy thì luùc aáy thaønh töïu nhaõn caên loaïi naøy chaêng? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu ñeå phaân bieät: 1. Coù thaønh töïu nhaõn caên loaïi naøy maø khoâng phaûi thaân caên loaïi naøy, nghóa laø sinh nôi coõi Duïc, khoâng ñöôïc thaân caên, giaû söû ñöôïc roài maát, ñöôïc nhaõn caên nôi coõi Saéc. 2. Coù thaønh töïu thaân caên loaïi naøy maø khoâng phaûi nhaõn caên loaïi naøy, nghóa laø sinh nôi coõi Duïc, khoâng ñöôïc nhaõn caên, giaû söû ñöôïc roài maát, khoâng ñöôïc nhaõn caên coõi Saéc. 3. Coù thaønh töïu nhaõn caên loaïi naøy maø cuõng laø thaân caên loaïi naøy, nghóa laø sinh nôi coõi Duïc, nhaõn caên, ñaõ ñöôïc khoâng maát, hoaëc sinh nôi coõi Saéc. 4. Khoâng thaønh töïu veà nhaõn caên loaïi naøy maø cuõng khoâng phaûi laø thaân caên loaïi naøy, nghóa laø sinh nôi coõi Voâ saéc.

Nhö nhaõn caên, nhó caên cuõng nhö vaäy. Hoûi: Thaønh töïu tyû caên loaïi naøy thì luùc aáy thaønh töïu veà thaân caên loaïi naøy chaêng? Ñaùp: Neáu thaønh töïu tyû caên loaïi naøy thì luùc aáy thaønh töïu thaân caên loaïi naøy. Hoûi: Neáu thaønh töïu thaân caên loaïi naøy thì luùc aáy thaønh töïu tyû caên loaïi naøy chaêng? Ñaùp: Coù thaønh töïu thaân caên loaïi naøy maø khoâng thaønh töïu tyû caên loaïi naøy, nghóa laø sinh nôi coõi Duïc, khoâng ñöôïc tyû caên, giaû söû ñöôïc roài maát. Nhö tyû caên; thieät caên cuõng nhö vaäy. Hoûi: Ñòa nguïc thaønh töïu bao nhieâu caên? Baøng sinh cho ñeán caùc voâ saéc, tuøy tín haønh cho ñeán caâu giaûi thoaùt thaønh töïu bao nhieâu caên? Ñaùp: Ñòa nguïc nhieàu nhaát laø möôøi chín caên, ít nhaát laø taùm caên. Baøng sinh nhieàu nhaát laø möôøi chín caên ít nhaát laø möôøi ba caên. Coõi ngaï quyû cuõng nhö vaäy. Keû ñoaïn caên thieän nhieàu nhaát laø möôøi ba caên, ít nhaát laø taùm caên. Taø ñònh tuï nhieàu nhaát laø möôøi chín caên, ít nhaát laø möôøi taùm caên. Chaùnh ñònh tuï nhieàu nhaát laø möôøi chín caên, ít nhaát laø möôøi moät caên. Baát ñònh tuï nhieàu nhaát laø möôøi chín caên, ít nhaát laø taùm caên. Chaâu Thieäm-boä nhieàu nhaát laø möôøi chín caên, ít nhaát laø taùm caên. Chaâu Tyø-ñeà- ha, chaâu Cuø-ñaø-ni cuõng nhö vaäy. Chaâu Caâu-loâ nhieàu nhaát laø möôøi taùm caên, ít nhaát laø möôøi ba caên. Trôøi töù ñaïi vöông chuùng nhieàu nhaát laø möôøi chín caên, ít nhaát laø möôøi baûy caên. Trôøi Ba möôi ba, trôøi Daï-ma, trôøi Ñoå-söû-ña, trôøi Laïc bieán-hoùa, trôøi Tha-hoùa-töï-taïi cuõng nhö vaäy. Trôøi Phaïm chuùng nhieàu nhaát laø möôøi saùu caên, ít nhaát laø möôøi laêm caên. Trôøi Cöïc quang tònh cuõng nhö vaäy. Trôøi Bieán tònh nhieàu nhaát laø möôøi saùu caên, ít nhaát laø möôøi boán caên. Trôøi Quaûng quaû nhieàu nhaát laø möôøi saùu caên, ít nhaát laø möôøi ba caên. Trung höõu nhieàu nhaát laø möôøi chín caên, ít nhaát laø möôøi ba caên. Caùc voâ saéc nhieàu nhaát laø möôøi moät caên, ít nhaát laø taùm caên. Tuøy tín haønh nhieàu nhaát laø möôøi chín caên, ít nhaát laø möôøi ba

caên. Tuøy phaùp haønh cuõng nhö vaäy. Tín thaéng giaûi nhieàu nhaát laø möôøi chín caên, ít nhaát laø möôøi moät caên. Kieán chí cuõng nhö vaäy. Thaân chöùng nhieàu nhaát laø möôøi taùm caên, ít nhaát laø möôøi moät caên. Tueä giaûi thoaùt, caâu giaûi thoaùt cuõng nhö vaäy. Hoûi: Nhaõn caên cho ñeán tueä caên, khi ñöôïc coù bao nhieâu caên bieát taát caû ñöôïc bieát taát caû? Ñaùp: Khi nhaõn caên ñöôïc bieát taát caû, ñeán lìa saéc nhieãm coù naêm caên ñöôïc bieát taát caû. Nhó-tyû-thieät-thaân caên cuõng nhö vaäy. Khi nöõ caên ñöôïc bieát taát caû, ñeán lìa duïc nhieãm coù boán caên ñöôïc

SOÁ 1544 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA PHAÙT TRÍ - Quyeån 15 1490

bieát taát caû. Nam caên, khoå caên, öu caên cuõng nhö vaäy. Khi maïng caên ñöôïc bieát taát caû, ñeán lìa voâ saéc nhieãm coù taùm caên ñöôïc bieát taát caû. YÙ caên, xaû caên, naêm caên nhö tín... cuõng nhö vaäy. Khi laïc caên ñöôïc bieát taát caû, ñeán lìa nhieãm coõi Bieán tònh, thì laïc caên ñöôïc bieát taát caû. Luùc hyû caên ñöôïc bieát taát caû, ñeán lìa nhieãm coõi Cöïc quang tònh, thì hyû caên ñöôïc bieát taát caû. Hoûi: Nhaõn caên cho ñeán tueä caên, khi dieät taùc chöùng coù bao nhieâu caên dieät taùc chöùng? Ñaùp: Khi nhaõn caên dieät taùc chöùng, ñeán lìa saéc nhieãm, naêm caên dieät taùc chöùng, ñeán A-la-haùn möôøi chín caên dieät taùc chöùng. Nhó-tyû-thieät-thaân caên cuõng nhö vaäy. Khi nöõ caên dieät taùc chöùng, ñeán lìa duïc nhieãm, coù boán caên dieät taùc chöùng, ñeán A-la-haùn coù möôøi chín caên dieät taùc chöùng. Nam caên, khoå caên, öu caên cuõng nhö vaäy. Khi maïng caên dieät taùc chöùng, ñeán A-la-haùn coù möôøi chín caên dieät taùc chöùng. YÙ caên, xaû caên, naêm caên nhö tín... cuõng nhö vaäy. Khi laïc caên dieät taùc chöùng, ñeán lìa nhieãm nôi coõi Bieán tònh, thì laïc caên dieät taùc chöùng, ñeán A-la-haùn coù möôøi chín caên dieät taùc chöùng. Khi hyû caên dieät taùc chöùng, ñeán lìa nhieãm coõi Cöïc quang tònh, thì hyû caên dieät taùc chöùng, ñeán A-la-haùn coù möôøi chín caên dieät taùc chöùng. ----------

SOÁ 1544 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA PHAÙT TRÍ - Quyeån 15 1491

Phaåm 4: BAØN VEÀ ÑAÚNG TAÂM

Ñaúng taâm-thoï maïng vaø hai ñònh, Voâ töôûng-thaâu nhieáp vaø töông öng, Phaïm vi töû-sinh vaø Nieát baøn, Nghóa chöông naøy xin noùi ñaày ñuû. Hoûi: Taâm cuûa taát caû höõu tình, neân noùi laø cuøng khôûi-cuøng truï-cuøng dieät chaêng? Ñaùp: Ñuùng nhö vaäy. Hoûi: Taâm höõu tham, taâm lìa tham, neân noùi laø cuøng khôûi-cuøng truïcuøngg dieät chaêng? Ñaùp: Ñuùng nhö vaäy. Hoûi: Höõu saân-lìa saân, höõu si- lìa si, rôøi raïc-sô löôïc, luøi xuoáng-ñöa leân, lôùn-nhoû, traïo cöû-khoâng traïo cöû, vaéng laëng-khoâng vaéng laëng-khoâng ñònh tu-khoâng tu, giaûi thoaùt-khoâng giaûi thoaùt, caùc taâm ñuùng nhö vaäy neân noùi laø cuøng khôûi-cuøng truï-cuøngg dieät chaêng? Ñaùp: Ñuùng nhö vaäy. Hoûi: Thoï maïng neân noùi laø tuøy taâm chuyeån hay khoâng tuøy taâm chuyeån? Ñaùp: Khoâng tuøy taâm chuyeån. Hoûi: Neân noùi tuøy chuyeån noái tieáp nhau laø cuøng khôûi thì truï chaêng? Ñaùp: Neáu höõu tình nôi coõi Duïc khoâng truï nôi caùc ñaúng chí (ñònh)voâ

töôûng-dieät taän, thì neân noùi tuøy chuyeån bieán noái tieáp nhau. Neáu truï nôi ñaúng chí-voâ töôûng-dieät taän, vaø höõu tình cuûa coõi Saéc-Voâ saéc, neân noùi cuøng khôûi aáy laø truï Hoûi: Truï nôi ñaúng chí-voâ töôûng-dieät taän thì thoï maïng neân noùi chuyeån laø truï chaêng? Ñaùp: Neân noùi laø chuyeån, nhö Ñöùc Theá Toân noùi: "Thoï maïng cuûa con ngöôøi daàn heát, nhö nöôùc soâng nhoû". Hoûi: Neáu thoï maïng cuûa caùc höõu tình khôûi, thì truï, laøm sao bieát ñöôïc thoï maïng aáy daàn heát? Ñaùp: Bôûi vì ñôøi heát cho neân kieáp heát. Hoûi: Nhaäp ñònh voâ töôûng coù bao nhieâu caên dieät? Ñaùp: Coù baûy. Hoûi: Taâm-taâm sôû dieät heä thuoäc coõi naøo? Ñaùp: Heä thuoäc coõi Saéc. Hoûi: Xuaát ñònh voâ töôûng coù bao nhieâu caên hieän tieàn?

Ñaùp: Coù baûy.
Hoûi: Taâm-taâm sôû hieän tieàn heä thuoäc coõi naøo?
Ñaùp: Heä thuoäc coõi Saéc.
Hoûi: Nhaäp ñònh dieät taän coù bao nhieâu caên dieät?
Ñaùp: Coù baûy.
Hoûi: Taâm-taâm sôû dieät heä thuoäc coõi naøo?
Ñaùp: Heä thuoäc coõi Voâ saéc.
Hoûi: Xuaát ñònh dieät taän coù bao nhieâu caên hieän tieàn?
Ñaùp: Hoaëc baûy, hoaëc taùm. Taâm höõu laäu baûy, taâm voâ laäu laø taùm.
Hoûi: Taâm-taâm sôû hieän tieàn heä thuoäc coõi naøo?
Ñaùp: Hoaëc heä thuoäc coõi Voâ saéc, hoaëc khoâng heä thuoäc.
Hoûi: Sinh Voâ töôûng Thieân coù bao nhieâu caên dieät?
Ñaùp: Coù taùm.
Hoûi: Taâm-taâm sôû dieät heä thuoäc coõi naøo?
Ñaùp: Heä thuoäc coõi Saéc.
Hoûi: Coù bao nhieâu caên hieän tieàn?
Ñaùp: Coù taùm.
Hoûi: Taâm-taâm sôû hieän tieàn heä thuoäc coõi naøo?
Ñaùp: Heä thuoäc coõi Saéc.
Hoûi: Voâ töôûng Thieân maát coù bao nhieâu caên dieät?
Ñaùp: Coù taùm.
Hoûi: Taâm-taâm sôû dieät heä thuoäc coõi naøo?
Ñaùp: Heä thuoäc coõi Saéc.
Hoûi: Coù bao nhieâu caên hieän tieàn?
Ñaùp: Hoaëc taùm, hoaëc chín, hoaëc möôøi, voâ hình laø taùm, moät hình laø chín, hai hình laø möôøi.
Hoûi: Taâm-taâm sôû hieän tieàn heä thuoäc coõi naøo?
Ñaùp: Heä thuoäc coõi Duïc.

Hoûi: Khi höõu tình sinh nôi Voâ töôûng neân noùi laø höõu töôûng hay voâ töôûng?

Ñaùp: Neân noùi höõu töôûng.

Nhö Ñöùc Theá Toân noùi: “Caùc luùc aáy, bôûi vì töôûng khôûi cho neân töø nôi höõu töôûng kia maát”.

Hoûi: Khi töø höõu töôûng kia maát, töôûng kia neân noùi laø dieät hay khoâng dieät?

Ñaùp: Neân noùi laø dieät.

Hoûi: Neân noùi truï xöù naøo maø töôûng aáy dieät?

Ñaùp: Neân noùi laø truï ngay nôi xöù höõu töôûng.

Hoûi: Töôûng kia neân noùi laø thieän hay voâ kyù? Ñaùp: Hoaëc thieän, hoaëc voâ kyù. Hoûi: Töôûng kia coù bao nhieâu tuøy mieân tuøy taêng? Ñaùp: Duyeân höõu laäu coõi Saéc. Hoûi: Coù bao nhieâu kieát troùi buoäc? Ñaùp: Coù saùu. Nhö Ñöùc Theá Toân noùi: “Taát caû höõu tình ñeàu do aên maø truï”. Hoûi: Höõu tình voâ töôûng döïa vaøo caùch aên gì maø truï? Ñaùp: Xuùc-yù-tö-thöùc. Hoûi: Nhaõn caên thaâu nhieáp bao nhieâu caên? Cho ñeán cuï tri caên thaâu nhieáp bao nhieâu caên? Ñaùp: Nhaõn caên thaâu nhieáp nhaõn caên. Nhö nhaõn caên, nhó-tyû-thieät- maïng, khoå, öu caên cuõng nhö vaäy. Thaân caên thaâu nhieáp ba caên. Nöõ caên thaâu nhieáp nöõ caên, phaàn ít cuûa thaân caên. Nam caên cuõng nhö vaäy. YÙ caên thaâu nhieáp yù caên vaø phaàn ít cuûa ba caên. Nhö yù caên; laïc-hyû-xaû caên, naêm caên nhö tín... cuõng nhö vaäy. Vò tri ñöông tri caên thaâu nhieáp vò tri ñöông tri caên, phaàn ít cuûa chín caên. Nhö vò tri ñöông tri caên, dó tri caên, cuï tri caên cuõng nhö vaäy. Hoûi: Tín löïc cho ñeán Tueä löïc, Nieäm giaùc chi, cho ñeán Xaû giaùc chi, Chaùnh kieán cho ñeán Chaùnh ñònh, phaùp trí cho ñeán ñaïo trí, Khoâng-Voâ nguyeän-Voâ töôùng thaâu nhieáp bao nhieâu caên? Ñaùp: Tín löïc thaâu nhieáp moät caên vaø phaàn ít cuûa ba caên. Nhö Tín löïc, boán löïc coøn laïi cuõng nhö vaäy. Nieäm giaùc chi thaâu nhieáp phaàn ít cuûa boán caên. Nhö Nieäm giaùc chi, Traïch phaùp, Tinh tieán, hyû, ñònh... giaùc chi cuõng nhö vaäy, phaùp khaùc khoâng thaâu nhieáp caên. Chaùnh kieán thaâu nhieáp phaàn ít cuûa boán caên. Nhö Chaùnh kieán, Chaùnh caàn, nieäm- ñònh cuõng nhö vaäy, coøn laïi khoâng thaâu nhieáp caên. Phaùp trí thaâu nhieáp phaàn ít cuûa boán caên. Nhö phaùp trí; loaïi trí-khoå trí-taäp trí-dieät trí, ñaïo trí cuõng nhö vaäy. Tha taâm trí thaâu nhieáp phaàn ít cuûa ba caên, theá tuïc trí thaâu nhieáp phaàn ít cuûa moät caên. Khoâng thaâu nhieáp phaàn ít cuûa boán caên. Nhö Khoâng-Voâ nguyeän- Voâ töôùng cuõng nhö vaäy. Hoûi: YÙ caên coù bao nhieâu caên töông öng? Cho ñeán cuï tri caên coù bao nhieâu caên töông öng? Ñaùp: YÙ caên töông öng vôùi möôøi caên vaø phaàn ít cuûa ba caên. Laïc caên-hyû caên töông öng vôùi phaàn ít cuûa chín caên. Khoå caên, öu caên töông

öng vôùi phaàn ít cuûa saùu caên. Tín caên töông öng vôùi boán caên vaø phaàn ít cuûa chín caên. Nhö Tín caên, Tinh tieán-Nieäm-Ñònh-Tueä caên cuõng nhö vaäy. Vò tri ñöông tri caên töông öng vôùi vò tri ñöông tri caên vaø phaàn ít cuûa chín caên. Nhö vò tri ñöông tri caên; dó tri caên vaø cuï tri caên cuõng nhö vaäy. Hoûi: Tín löïc

cho ñeán Tueä löïc, Nieäm giaùc chi cho ñeán Xaû giaùc chi, Chaùnh kieán cho ñeán Chaùnh ñònh, phaùp trí cho ñeán ñaïo trí, khoâng, voâ nguyeän, voâ töôùng coù bao nhieâu caên töông öng? Ñaùp: Tín löïc töông öng vôùi phaàn ít cuûa boán caên, chín caên. Nhö tín löïc, boán löïc coøn laïi cuõng nhö vaäy. Nieäm giaùc chi töông öng vôùi phaàn ít cuûa möôøi moät caên. Nhö Nieäm giaùc chi, Traïch phaùp, Tinh tieán, Ñònh giaùc chi cuõng nhö vaäy. Hyû giaùc chi töông öng vôùi phaàn ít cuûa chín caên, An, Xaû giaùc chi töông öng vôùi ba caên vaø phaàn ít cuûa chín caên. Chaùnh kieán töông öng vôùi phaàn ít cuûa möôøi moät caên. Nhö Chaùnh kieán, Chaùnh tö duy-Chaùnh caàn-Chaùnh ñònh cuõng nhö vaäy, coøn laïi khoâng töông öng vôùi caên. Phaùp trí töông öng vôùi phaàn ít cuûa möôøi moät caên. Nhö phaùp trí-loaïi trí-khoå trí-taäp trí-dieät trí-ñaïo trí cuõng nhö vaäy. Tha taâm trí töông öng vôùi phaàn ít cuûa möôøi caên. Theá tuïc trí töông öng vôùi hai caên vaø phaàn ít cuûa taùm caên. Khoâng-Voâ nguyeän-Voâ töông öng vôùi phaàn ít cuûa möôøi moät caên. Hoûi: Khi maát ôû coõi Duïc, sinh ôû coõi Duïc coù bao nhieâu caên dieät? Ñaùp: Hoaëc boán-hoaëc chín, hoaëc taùm-hoaëc möôøi ba; hoaëc chín- hoaëc möôøi boán; hoaëc möôøi, hoaëc möôøi laêm. Ngöôøi maïng chung daàn thì taâm voâ kyù laø boán, taâm thieän laø chín; keû maïng chung töùc khaéc, neáu voâ hình thì taâm voâ kyù laø taùm, taâm thieän möôøi ba, neáu moät hình thì taâm voâ kyù laø chín, taâm thieän möôøi boán, neáu hai hình thì taâm voâ kyù laø möôøi, taâm thieän möôøi laêm. Hoûi: Taâm-taâm sôû dieät heä thuoäc coõi naøo? Ñaùp: Heä thuoäc coõi Duïc. Hoûi: Coù bao nhieâu caên hieän tieàn? Ñaùp: Hoaëc taùm, hoaëc chín, hoaëc möôøi, voâ hình laø taùm, moät hình laø chín, hai hình laø möôøi. Hoûi: Taâm-taâm sôû hieän tieàn heä thuoäc coõi naøo? Ñaùp: Heä thuoäc coõi Duïc. Hoûi: Khi maát ôû coõi Duïc, sinh ôû coõi Saéc coù bao nhieâu caên dieät? Ñaùp: Hoaëc boán, hoaëc chín, hoaëc chín, hoaëc möôøi boán. Ngöôøi maïng chung daàn thì taâm voâ kyù laø boán, taâm thieän laø chín; keû maïng chung töùc khaéc thì taâm voâ kyù laø chín, taâm thieän laø möôøi boán. Hoûi: Taâm-taâm sôû dieät heä thuoäc coõi naøo?

Ñaùp: Heä thuoäc coõi Duïc.

Hoûi: Coù bao nhieâu caên hieän tieàn?

Ñaùp: Coù taùm.

Hoûi: Taâm-taâm sôû hieän tieàn heä thuoäc coõi naøo?

Ñaùp: Heä thuoäc coõi Saéc.

Hoûi: Khi maát ôû coõi Duïc, sinh ôû coõi Voâ saéc coù bao nhieâu caên dieät?

Ñaùp: Hoaëc boán, hoaëc chín, hoaëc möôøi chín, hoaëc möôøi boán. Nhö tröôùc ñaõ noùi.

Hoûi: Taâm-taâm sôû dieät heä thuoäc coõi naøo?

Ñaùp: Heä thuoäc coõi Duïc.

Hoûi: Coù bao nhieâu caên hieän tieàn?

Ñaùp: Coù ba.

Hoûi: Taâm-taâm sôû hieän tieàn heä thuoäc coõi naøo?

Ñaùp: Heä thuoäc coõi Voâ saéc.
Hoûi: Khi maát ôû coõi Saéc, sinh nôi coõi Saéc coù bao nhieâu caên dieät?
Ñaùp: Hoaëc taùm, hoaëc möôøi ba, taâm voâ kyù laø taùm, taâm thieän laø möôøi ba.
Hoûi: Taâm-taâm sôû dieät heä thuoäc coõi naøo?
Ñaùp: Heä thuoäc coõi Saéc.
Hoûi: Coù bao nhieâu caên hieän tieàn?
Ñaùp: Coù taùm.
Hoûi: Taâm-taâm sôû hieän tieàn heä thuoäc coõi naøo?
Ñaùp: Heä thuoäc coõi Saéc.
Hoûi: Khi maát ôû coõi Saéc, sinh nôi coõi Duïc coù bao nhieâu caên dieät?
Ñaùp: Hoaëc taùm, hoaëc möôøi ba, nhö tröôùc ñaõ noùi.
Hoûi: Taâm-taâm sôû dieät heä thuoäc coõi naøo?
Ñaùp: Heä thuoäc coõi Saéc.
Hoûi: Coù bao nhieâu caên hieän tieàn?
Ñaùp: Hoaëc taùm, hoaëc chín, hoaëc möôøi, nhö tröôùc ñaõ noùi.
Hoûi: Taâm-taâm sôû hieän tieàn heä thuoäc coõi naøo?
Ñaùp: Heä thuoäc coõi Duïc.
Hoûi: Khi maát ôû coõi Saéc, sinh nôi coõi Voâ saéc coù bao nhieâu caên dieät?
Ñaùp: Hoaëc taùm, hoaëc möôøi ba, nhö tröôùc ñaõ noùi.
Hoûi: Taâm-taâm sôû dieät heä thuoäc coõi naøo?
Ñaùp: Heä thuoäc coõi Saéc.
Hoûi: Coù bao nhieâu caên hieän tieàn?
Ñaùp: Coù ba.
SOÁ 1544 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA PHAÙT TRÍ - Quyeån 15 1496

Hoûi: Taâm-taâm sôû hieän tieàn heä thuoäc coõi naøo? Ñaùp: Heä thuoäc coõi Voâ saéc. Hoûi: Khi maát ôû coõi Voâ saéc, sinh nôi coõi Voâ saéc coù bao nhieâu caên dieät? Ñaùp: Hoaëc ba, hoaëc taùm, taâm voâ kyù laø ba, taâm thieän laø taùm. Hoûi: Taâm-taâm sôû dieät heä thuoäc coõi naøo? Ñaùp: Heä thuoäc coõi Voâ saéc. Hoûi: Coù bao nhieâu caên hieän tieàn? Ñaùp: Coù ba. Hoûi: Taâm-taâm sôû hieän tieàn heä thuoäc coõi naøo? Ñaùp: Heä thuoäc coõi Voâ saéc. Hoûi: Khi maát ôû coõi Voâ saéc, sinh nôi coõi Duïc coù bao nhieâu caên dieät? Ñaùp: Hoaëc ba, hoaëc taùm, nhö tröôùc ñaõ noùi. Hoûi: Taâm-taâm sôû dieät heä thuoäc coõi naøo? Ñaùp: Heä thuoäc coõi Voâ saéc. Hoûi: Coù bao nhieâu caên hieän tieàn? Ñaùp: Hoaëc taùm, hoaëc chín, hoaëc möôøi, nhö tröôùc ñaõ noùi. Hoûi: Taâm-taâm sôû hieän tieàn heä thuoäc coõi naøo? Ñaùp: Heä thuoäc coõi Duïc. Hoûi: Khi maát ôû coõi Voâ saéc, sinh nôi coõi Saéc coù bao nhieâu caên dieät? Ñaùp: Hoaëc ba, hoaëc taùm, nhö tröôùc ñaõ noùi. Hoûi: Taâm-taâm sôû dieät heä thuoäc coõi naøo? Ñaùp: Heä thuoäc coõi Voâ saéc. Hoûi: Coù bao nhieâu caên hieän tieàn? Ñaùp: Coù taùm. Hoûi: Taâm-taâm sôû hieän tieàn heä thuoäc coõi naøo? Ñaùp: Heä thuoäc coõi Saéc. Hoûi: Khi A-la-haùn baùt Nieát-baøn, coù bao nhieâu caên dieät sau cuøng? Ñaùp: Hoaëc boán, hoaëc chín; hoaëc taùm,

hoaëc ba. ÔÛ nôi coõi Duïc, Ala-haùn baùt Nieát-baøn daàn daàn laø boán, baùt Nieát-baøn töùc khaéc laø chín, nôi coõi Saéc laø taùm, nôi coõi Voâ saéc laø ba.

SOÁ 1544 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA PHAÙT TRÍ - Quyeån 15 1497

Phaåm 5: BAØN VEÀ NHAÁT TAÂM

Töông öng-duyeân vaø khoâng lìa xa, Tu-khoâng tu vaø ñaït ñöôïc caên, Boû-ñöôïc vò tri ñöông tri caên, Naêm moân bieän giaûi veà hai trí, Taâm trí-voâ sinh trí ban ñaàu, Sôû duyeân taän trí-voâ sinh trí, Baûy chaùnh ñaïo töông öng laãn nhau, Nghóa chöông naøy xin noùi ñaày ñuû. Hoûi: Caùc phaùp vôùi taâm cuøng khôûi-cuøng truï-cuøng dieät, thì phaùp aáy töông öng vôùi taâm chaêng? Ñaùp: Neáu phaùp töông öng vôùi taâm, thì phaùp ñoù seõ cuøng khôûi-cuøng truï-cuøng dieät vôùi taâm. Coù phaùp cuøng khôûi-cuøng truï-cuøng dieät vôùi taâm, phaùp aáy khoâng phaûi töông öng vôùi taâm, nghóa laø tuøy taâm chuyeån bieán saéc, taâm baát töông öng haønh. Hoûi: Caùc phaùp cuøng khôûi-cuøng truï-cuøng dieät, thì phaùp aáy cuøng moät sôû duyeân vôùi taâm chaêng? Ñaùp: Neáu phaùp coù cuøng moät sôû duyeân vôùi taâm, thì phaùp aáy vaø taâm cuøng khôûi-cuøng truï-cuøngg dieät. Coù phaùp cuøng khôûi-cuøng truï-cuøngg dieät vôùi taâm, phaùp aáy khoâng phaûi laø moät sôû duyeân cuûa taâm, nghóa laø tuøy taâm chuyeån saéc, taâm baát töông öng haønh. Hoûi: Caùc phaùp cuøng vôùi taâm ñoàng thôøi khôûi leân khoâng lìa taâm, phaùp ñoù cuøng vôùi taâm ñoàng thôøi truï-ñoàng thôøi dieät khoâng lìa taâm chaêng? Ñaùp: Höõu tình coõi Duïc, Saéc khoâng truï nôi ñònh voâ töôûng-dieät taän, ñaïi chuûng cuûa caùc caên, cuøng vôùi taâm ñoàng thôøi khôûi, khoâng lìa taâm, cuøng vôùi taâm ñoàng thôøi truï-ñoàng thôøi dieät, khoâng lìa taâm. Neáu ngöôøi truï nôi ñònh voâ töôûng-dieät taän, thì ngöôøi aáy seõ lìa taâm. Hoûi: Nhö noùi veà khoâng tu nhaõn caên cho ñeán thaân caên. Theá naøo laø khoâng tu nhaõn caên cho ñeán thaân caên? Ñaùp: Neáu ñoái vôùi nhaõn caên, chöa lìa tham, chöa lìa mong moûi khao khaùt vui thuù. Nhöng, ñaïo voâ giaùn coù khaû naêng tröø heát tham saéc, maø luùc aáy ñoái vôùi ñaïo voâ giaùn naøy chöa tu maø chöa an. Nhö khoâng tu nhaõn caên; khoâng tu nhó-tyû-thieät-thaân caên cuõng nhö vaäy. Hoûi: Nhö noùi khoâng tu yù caên. Theá naøo laø khoâng tu yù caên? Ñaùp: Neáu ñoái vôùi yù caên chöa lìa tham, chöa lìa mong moûi khao khaùt vui thuù. Nhöng ñaïo voâ giaùn coù khaû naêng tröø heát tham voâ saéc, maø

SOÁ 1544 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA PHAÙT TRÍ - Quyeån 15 1498

luùc aáy ñoái vôùi ñaïo naøy chöa tu vaø chöa an. Hoûi: Nhö noùi tu nhaõn caên cho ñeán thaân caên. Theá naøo laø tu nhaõn caên cho ñeán thaân caên? Ñaùp: Neáu ñoái vôùi nhaõn caên, ñaõ lìa tham, ñaõ lìa mong moûi khao khaùt vui thuù. Ñoàng thôøi ñaïo voâ giaùn coù khaû naêng tröø heát tham saéc, luùc aáy ñoái vôùi ñaïo naøy ñaõ tu, ñaõ an. Nhö tu nhaõn caên, nhó-tyû-thieät-thaân caên cuõng nhö vaäy. Hoûi: Nhö noùi tu yù caên. Theá naøo laø tu yù caên? Ñaùp: Neáu ñoái vôùi yù caên ñaõ lìa tham, ñaõ lìa mong moûi khao khaùt vui thuù. Ñoàng thôøi ñaïo voâ giaùn coù khaû naêng

tröø heát tham voâ saéc, luùc aáy ñoái vôùi ñaïo naøy ñaõ tu vaø ñaõ an. Hoûi: Caùc caên hoïc khoâng thaønh töïu ñöôïc caên hoïc, thì luùc aáy taát caû nhaäp Chaùnh taùnh ly sinh chaêng? Ñaùp: Neáu nhaäp Chaùnh taùnh ly sinh, thì luùc aáy taát caû khoâng thaønh töïu caên hoïc maø ñaït ñöôïc caên hoïc. Coù luùc khoâng thaønh töïu caên hoïc maø ñaït ñöôïc caên hoïc, luùc aáy khoâng phaûi laø nhaäp Chaùnh taùnh ly sinh, nghóa laø luùc quaû A-la-haùn lui suït. Hoûi: Caùc caên hoïc khoâng thaønh töïu maø ñöôïc caên hoïc, thì luùc aáy taát caû phaùp Theá ñeä nhaát laø ñaúng voâ giaùn chaêng? Ñaùp: Neáu phaùp theá ñeä nhaát laø ñaúng voâ giaùn, thì thì luùc aáy taát caû khoâng thaønh töïu caên hoïc, ñaït ñöôïc caên hoïc. Coù luùc khoâng thaønh töïu caên hoïc maø caên hoïc ñaït ñöôïc, luùc aáy khoâng phaûi phaùp Theá ñeä nhaát laø ñaúng voâ giaùn, nghóa laø khi quaû A-la-haùn lui suït. Hoûi: Boû caên voâ laäu, ñöôïc caên voâ laäu, thì luùc aáy taát caû laø töø quaû ñeán quaû chaêng? Ñaùp: Neáu töø quaû ñeán quaû, thì taát caû Thaùnh giaû kia ñeàu boû caên voâ laäu, ñöôïc caên voâ laäu. Coù luùc boû caên voâ laäu ñöôïc caên voâ laäu, maø luùc aáy khoâng phaûi laø töø quaû ñeán quaû, nghóa laø luùc hieän quaùn bieân phaùt khôûi ñaïo loaïi trí, hoaëc laø luùc A-la-haùn giaûi thoaùt luùc luyeän caên laøm thaønh baát ñoäng. Hoûi: Boû caên voâ laäu, ñöôïc caên voâ laäu, luùc aáy taát caû caên voâ laäu dieät hay laø caên voâ laäu khôûi? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu ñeå phaân bieät: 1. Coù boû caên voâ laäu, ñöôïc caên voâ laäu maø luùc aáy khoâng phaûi laø caên voâ laäu dieät hay caên voâ laäu khôûi, nghóa laø luùc thoaùi lui quaû A-la-haùn, Baát hoaøn, Nhaát lai; vaø luùc duøng ñaïo theá tuïc, ñaït ñöôïc quaû Nhaát lai vaø baát hoaøn.

2. Coù caên voâ laäu dieät, caên voâ laäu khôûi, maø luùc aáy khoâng phaûi laø boû caên voâ laäu, ñöôïc caên voâ laäu, nghóa laø ñaõ ñöôïc caên voâ laäu dieät-khôûi hieän ôû tröôùc maét. 3. Coù boû caên voâ laäu, ñöôïc caên voâ laäu, maø luùc aáy cuõng laø caên voâ laäu dieät, caên voâ laäu khôûi, nghóa laø luùc hieän quaùn bieân phaùt khôûi ñaïo loaïi trí vaø luùc duøng ñaïo voâ laäu, ñaït ñöôïc quaû Nhaát lai, Baát hoaøn, luùc ñaït ñöôïc quaû A-la-haùn, luùc A-la-haùn giaûi thoaùt, luùc luyeän caên laøm thaønh baát ñoäng. 4. Khoâng phaûi xaû caên voâ laäu, ñöôïc caên voâ laäu, luùc aáy cuõng khoâng phaûi laø caên voâ laäu dieät, caên voâ laäu khôûi, nghóa laø tröø caùc töôùng tröôùc. Hoûi: Caùc vò tri ñöông tri caên, taát caû caên aáy ñoái vôùi boán Thaùnh ñeá chöa hieän quaùn, coù khaû naêng hieän quaùn chaêng? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu ñeå phaân bieät: 1. Coù vò tri ñöông tri caên maø caên aáy khoâng phaûi ñoái vôùi boán Thaùnh ñeá chöa hieän quaùn, coù khaû naêng hieän quaùn, nghóa laø vò tri ñöông tri caên ôû quaù khöù, hoaëc vò lai. 2. Coù caên ñoái vôùi boán Thaùnh ñeá chöa hieän quaùn, coù khaû naêng hieän quaùn maø caên ñoù khoâng phaûi vò tri ñöông tri caên, nghóa laø caùc phaùp khoâng coù caên ñoái vôùi boán Thaùnh ñeá chöa hieän quaùn, coù khaû naêng hieän quaùn. 3. Coù vò tri ñöông tri caên maø caên aáy cuõng ñoái vôùi boán Thaùnh ñeá chöa hieän quaùn, coù khaû naêng hieän quaùn, nghóa laø vò tri ñöông tri caên ñoái vôùi boán Thaùnh ñeá chöa hieän quaùn, coù khaû naêng hieän quaùn. 4. Khoâng phaûi vò tri ñöông tri caên maø caên aáy cuõng khoâng phaûi ñoái vôùi boán Thaùnh ñeá chöa hieän quaùn, coù khaû

naêng hieän quaùn, nghóa laø tröø caùc töôùng tröôùc. Hoûi: Taän trí neân noùi laø taän trí cho ñeán ñaïo trí, neân noùi coù taàm coù töù, cho ñeán khoâng coù taàm khoâng coù töù, neân noùi laïc caên cho ñeán xaû caên töông öng, neân noùi Khoâng cho ñeán Voâ nguyeän-Voâ töôùng töông öng, neân noùi duyeân heä thuoäc coõi Duïc cho ñeán duyeân khoâng heä thuoäc chaêng? Nhö taän trí, voâ sinh trí vaø Chaùnh kieán voâ hoïc cuõng nhö vaäy. Ñaùp: Taän trí neân noùi laø taän trí, hoaëc phaùp trí, loaïi trí, hoaëc khoå- taäp-dieät-ñaïo trí; hoaëc coù taàm-coù töù; hoaëc khoâng coù taàm, chæ coù töù; hoaëc khoâng coù taàm-khoâng coù töù; hoaëc töông öng vôùi laïc caên, hoaëc töông öng vôùi hyû-xaû caên, hoaëc töông öng vôùi Voâ nguyeän, hoaëc töông öng vôùi Voâ töôùng, hoaëc duyeân heä thuoäc coõi Duïc, hoaëc duyeân heä thuoäc coõi Saéc, hoaëc duyeân heä thuoäc coõi Voâ saéc, hoaëc duyeân khoâng heä thuoäc. Nhö taän trí, voâ sinh trí cuõng nhö vaäy. Chaùnh kieán voâ hoïc neân noùi laø Chaùnh kieán voâ hoïc, hoaëc phaùp- loaïi-

tha taâm trí, hoaëc khoå-taäp-dieät-ñaïo trí; hoaëc coù taàm-coù töù; hoaëc khoâng coù taàm, chæ coù töù; hoaëc khoâng coù taàm-khoâng coù töù; hoaëc töông öng vôùi laïc caên, hoaëc töông öng vôùi hyû, xaû caên, hoaëc töông öng vôùi Khoâng, hoaëc töông öng vôùi Voâ nguyeän, hoaëc töông öng vôùi Voâ töôùng, hoaëc duyeân heä thuoäc coõi Duïc, hoaëc duyeân heä thuoäc coõi Saéc-Voâ saéc, hoaëc duyeân khoâng heä thuoäc. Hoûi: Caùc taän trí ñaàu tieân, luùc aáy taát caû laø ñaïo voâ giaùn ñaúng voâ giaùn chaêng? Ñaùp: Ñuùng nhö vaäy. Hoûi: Neáu ñaïo voâ giaùn laø ñaúng voâ giaùn, thì luùc aáy taát caû laø taän trí chaêng? Ñaùp: Ñuùng nhö vaäy. Hoûi: Caùc voâ sinh trí ñaàu tieân, luùc aáy taát caû laø taän trí ñaúng voâ giaùn chaêng? Ñaùp: Ñuùng nhö vaäy. Hoûi: Neáu taän trí laø ñaúng voâ giaùn, thì luùc aáy taát caû laø voâ sinh trí chaêng? Ñaùp: Hoaëc taän trí, hoaëc voâ sinh trí, hoaëc Chaùnh kieán voâ hoïc. Hoûi: Caùc duyeân phaùt khôûi ñaïo voâ giaùn aáy, töùc laø duyeân phaùt khôûi taän trí aáy ñaàu tieân chaêng? Ñaùp: Neáu duyeân khôûi sinh ñaïo voâ giaùn thì duyeân phaùt khôûi taän trí aáy ñaàu tieân. Neáu khoâng phaûi laø duyeân sinh khôûi ñaïo voâ giaùn thì khoâng phaûi laø duyeân phaùt khôûi taän trí aáy ñaàu tieân. Hoûi: Caùc duyeân phaùt khôûi taän trí aáy, töùc laø duyeân phaùt khôûi voâ sinh trí aáy chaêng? Ñaùp: Ñuùng nhö vaäy. Hoûi: Neáu duyeân phaùt khôûi voâ sinh trí aáy, thì ñoù laø duyeân phaùt khôûi taän trí aáy chaêng? Ñaùp: Ñuùng nhö vaäy. Hoûi: Caùc phaùp töông öng vôùi Chaùnh kieán voâ hoïc, thì phaùp ñoù töông öng vôùi Chaùnh tö duy voâ hoïc chaêng? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu ñeå phaân bieät: 1. Coù phaùp töông öng vôùi Chaùnh kieán voâ hoïc maø khoâng phaûi Chaùnh kieán voâ hoïc, nghóa laø Chaùnh tö duy voâ hoïc töông öng vôùi Chaùnh tö duy voâ hoïc, vaø Chaùnh tö duy voâ hoïc khoâng töông öng vôùi phaùp töông öng cuûa Chaùnh kieán voâ hoïc. 2. Coù phaùp töông öng vôùi Chaùnh tö duy voâ hoïc maø khoâng phaûi laø Chaùnh tö duy voâ hoïc, nghóa laø Chaùnh kieán voâ hoïc töông öng vôùi Chaùnh

kieán voâ hoïc, vaø Chaùnh kieán voâ hoïc khoâng töông öng vôùi phaùp töông öng cuûa Chaùnh tö duy voâ hoïc. 3. Coù phaùp töông öng vôùi Chaùnh kieán voâ hoïc, cuõng töông öng vôùi Chaùnh tö duy voâ hoïc, nghóa laø tröø ra Chaùnh kieán voâ hoïc töông öng vôùi Chaùnh tö duy voâ hoïc, vaø tröø ra Chaùnh tö duy voâ hoïc töông öng vôùi Chaùnh kieán voâ hoïc, coøn laïi caùc phaùp töông öng cuûa Chaùnh kieán voâ hoïc vaø Chaùnh tö duy voâ hoïc. 4. Coù phaùp khoâng töông öng vôùi Chaùnh kieán voâ hoïc, cuõng khoâng töông öng vôùi Chaùnh tö duy voâ hoïc, nghóa laø Chaùnh kieán voâ hoïc khoâng töông öng vôùi Chaùnh tö duy voâ hoïc, Chaùnh tö duy voâ hoïc khoâng töông öng vôùi Chaùnh kieán voâ hoïc, vaø tröôùc kia voán khoâng thaâu nhieáp taâm-taâm sôû phaùp cuøng Saéc-Voâ vi-taâm baát töông öng haønh. Hoûi: Caùc phaùp töông öng vôùi Chaùnh kieán voâ hoïc, thì phaùp ñoù töông öng vôùi Chaùnh caàn voâ hoïc chaêng? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu ñeå phaân bieät: 1. Coù phaùp töông öng vôùi Chaùnh kieán voâ hoïc maø khoâng phaûi laø Chaùnh caàn voâ hoïc, nghóa laø Chaùnh kieán voâ hoïc töông öng vôùi Chaùnh tö duy voâ hoïc. 2. Coù phaùp töông öng vôùi Chaùnh caàn voâ hoïc maø khoâng phaûi laø Chaùnh kieán voâ hoïc, nghóa laø Chaùnh kieán voâ hoïc, vaø Chaùnh kieán voâ hoïc khoâng töông öng vôùi phaùp töông öng cuûa Chaùnh caàn voâ hoïc. 3. Coù phaùp töông öng vôùi Chaùnh kieán voâ hoïc, cuõng töông öng vôùi Chaùnh caàn voâ hoïc, nghóa laø tröø Chaùnh kieán voâ hoïc töông öng vôùi Chaùnh caàn voâ hoïc, coøn laïi caùc phaùp töông öng cuûa Chaùnh kieán voâ hoïc. 4. Coù phaùp khoâng töông öng vôùi Chaùnh kieán voâ hoïc, cuõng khoâng töông öng vôùi Chaùnh caàn voâ hoïc, nghóa laø Chaùnh kieán voâ hoïc khoâng töông öng vôùi Chaùnh caàn voâ hoïc, vaø tröôùc kia voán khoâng thaâu nhieáp taâm-taâm sôû phaùp cuøng Saéc-Voâ vi-taâm baát töông öng haønh. Nhö ñoái vôùi Chaùnh caàn; ñoái vôùi Chaùnh nieäm-Chaùnh ñònh-Chaùnh giaûi thoaùt cuõng nhö vaäy. Hoûi: Caùc phaùp töông öng vôùi Chaùnh kieán voâ hoïc, thì phaùp ñoù khoâng töông öng vôùi Chaùnh trí voâ hoïc chaêng? Ñaùp: Caùc phaùp töông öng vôùi Chaùnh trí voâ hoïc, phaùp ñoù khoâng töông öng vôùi Chaùnh trí voâ hoïc. Hoûi: Caùc phaùp töông öng vôùi Chaùnh tö duy voâ hoïc, thì phaùp aáy töông öng vôùi Chaùnh caàn voâ hoïc chaêng? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu ñeå phaân bieät: 1. Coù phaùp töông öng vôùi Chaùnh tö duy voâ hoïc maø khoâng phaûi laø

Chaùnh caàn voâ hoïc, nghóa laø Chaùnh tö duy voâ hoïc töông öng vôùi Chaùnh caàn voâ hoïc. 2. Coù phaùp töông öng vôùi Chaùnh caàn voâ hoïc maø khoâng phaûi Chaùnh caàn voâ hoïc, nghóa laø Chaùnh tö duy voâ hoïc töông öng vôùi Chaùnh tö duy voâ hoïc, vaø Chaùnh tö duy voâ hoïc khoâng töông öng vôùi phaùp töông öng cuûa Chaùnh caàn voâ hoïc. 3. Coù phaùp töông öng vôùi Chaùnh tö duy voâ hoïc, cuõng töông öng vôùi Chaùnh caàn voâ hoïc, nghóa laø tröø ra Chaùnh tö duy voâ hoïc töông öng vôùi Chaùnh caàn voâ hoïc, coøn laïi caùc phaùp töông öng cuûa Chaùnh tö duy voâ hoïc. 4. Coù phaùp khoâng töông öng vôùi Chaùnh tö duy voâ hoïc, cuõng khoâng töông öng vôùi Chaùnh caàn voâ hoïc, nghóa laø Chaùnh tö duy voâ hoïc khoâng töông öng vôùi Chaùnh caàn voâ hoïc, vaø tröôùc kia voán khoâng thaâu

nhieáp taâm-taâm sôû phaùp cuøng Saéc,Voâ vi-taâm baát töông öng haønh. Nhö ñoái vôùi Chaùnh caàn; ñoái vôùi Chaùnh nieäm-Chaùnh ñònh-Chaùnh giaûi thoaùt cuõng nhö vaäy. Hoûi: Caùc phaùp töông öng vôùi Chaùnh tö duy voâ hoïc, thì phaùp ñoù töông öng vôùi Chaùnh trí voâ hoïc chaêng? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu ñeå phaân bieät: 1. Coù phaùp töông öng vôùi Chaùnh tö duy voâ hoïc maø khoâng phaûi Chaùnh trí voâ hoïc, nghóa laø Chaùnh trí voâ hoïc töông öng vôùi Chaùnh tö duy voâ hoïc, vaø Chaùnh trí voâ hoïc khoâng töông öng vôùi phaùp töông öng cuûa Chaùnh tö duy voâ hoïc. 2. Coù phaùp töông öng vôùi Chaùnh trí voâ hoïc maø khoâng phaûi Chaùnh trí voâ hoïc, nghóa laø Chaùnh tö duy voâ hoïc töông öng vôùi Chaùnh tö duy voâ hoïc, vaø Chaùnh tö duy voâ hoïc khoâng töông öng vôùi phaùp töông öng cuûa Chaùnh trí voâ hoïc. 3. Coù phaùp töông öng vôùi Chaùnh tö duy voâ hoïc, cuõng töông öng vôùi Chaùnh trí voâ hoïc, nghóa laø tröø ra Chaùnh tö duy voâ hoïc töông öng vôùi Chaùnh trí voâ hoïc, vaø tröø ra Chaùnh trí voâ hoïc töông öng vôùi Chaùnh tö duy voâ hoïc, coøn laïi caùc phaùp töông öng cuûa Chaùnh trí vaø Chaùnh tö duy voâ hoïc khaùc. 4. Coù phaùp khoâng töông öng vôùi Chaùnh tö duy voâ hoïc, cuõng khoâng töông öng vôùi Chaùnh trí voâ hoïc, nghóa laø Chaùnh tö duy voâ hoïc khoâng töông öng vôùi Chaùnh trí voâ hoïc, Chaùnh trí voâ hoïc khoâng töông öng vôùi Chaùnh tö duy voâ hoïc. Vaø tröôùc kia voán khoâng thaâu nhieáp taâm-taâm sôû phaùp cuøng Saéc Voâ vi-taâm baát töông öng haønh. Hoûi: Caùc phaùp töông öng vôùi Chaùnh caàn voâ hoïc, thì phaùp ñoù töông

öng vôùi Chaùnh nieäm voâ hoïc chaêng? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu ñeå phaân bieät: 1. Coù phaùp töông öng vôùi Chaùnh caàn voâ hoïc maø khoâng phaûi laø Chaùnh nieäm voâ hoïc, nghóa laø Chaùnh nieäm voâ hoïc. 2. Coù phaùp töông öng vôùi Chaùnh nieäm voâ hoïc maø khoâng phaûi laø Chaùnh caàn voâ hoïc, nghóa laø Chaùnh caàn voâ hoïc. 3. Coù phaùp töông öng vôùi Chaùnh caàn voâ hoïc, cuõng töông öng vôùi Chaùnh nieäm voâ hoïc, nghóa laø tröø ra Chaùnh caàn voâ hoïc vaø Chaùnh nieäm voâ hoïc, coøn laïi caùc phaùp töông öng cuûa Chaùnh nieäm vaø Chaùnh caàn voâ hoïc. 4. Coù phaùp khoâng töông öng vôùi Chaùnh caàn voâ hoïc, cuõng khoâng töông öng vôùi Chaùnh nieäm voâ hoïc, nghóa laø tröôùc kia voán khoâng thaâu nhieáp taâm-taâm sôû phaùp vaø Saéc voâ vi-taâm baát töông öng haønh. Nhö ñoái vôùi Chaùnh nieäm; ñoái vôùi Chaùnh ñònh-Chaùnh giaûi thoaùt cuõng nhö vaäy. Hoûi: Caùc phaùp töông öng vôùi Chaùnh caàn voâ hoïc, thì phaùp ñoù töông öng vôùi Chaùnh trí voâ hoïc chaêng? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu ñeå phaân bieät: 1. Coù phaùp töông öng vôùi Chaùnh caàn voâ hoïc maø khoâng phaûi Chaùnh trí voâ hoïc, nghóa laø Chaùnh trí voâ hoïc, vaø Chaùnh trí voâ hoïc khoâng töông öng vôùi phaùp töông öng cuûa Chaùnh caàn voâ hoïc. 2. Coù phaùp töông öng vôùi Chaùnh trí voâ hoïc maø khoâng phaûi laø Chaùnh caàn voâ hoïc, nghóa laø Chaùnh trí voâ hoïc töông öng vôùi Chaùnh caàn voâ hoïc. 3. Coù phaùp töông öng vôùi Chaùnh caàn voâ hoïc, cuõng töông öng vôùi Chaùnh trí voâ hoïc, nghóa laø tröø ra Chaùnh trí voâ hoïc töông öng vôùi Chaùnh caàn voâ hoïc, coøn laïi caùc phaùp töông öng cuûa Chaùnh trí. 4. Coù phaùp khoâng töông öng vôùi Chaùnh

caàn voâ hoïc, cuõng khoâng töông öng vôùi Chaùnh trí voâ hoïc, nghóa laø Chaùnh trí voâ hoïc khoâng töông öng vôùi Chaùnh caàn voâ hoïc, tröôùc kia voán khoâng thaâu nhieáp taâm-taâm sôû phaùp cuøng Saéc voâ vi-taâm baát töông öng haønh. Nhö ñoái vôùi Chaùnh caàn; ñoái vôùi Chaùnh nieäm-Chaùnh ñònh cuõng nhö vaäy. Hoûi: Caùc phaùp töông öng vôùi Chaùnh giaûi thoaùt voâ hoïc, thì phaùp ñoù töông öng vôùi Chaùnh trí voâ hoïc chaêng? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu ñeå phaân bieät: 1. Coù phaùp töông öng vôùi Chaùnh giaûi thoaùt voâ hoïc maø khoâng phaûi Chaùnh trí voâ hoïc, nghóa laø Chaùnh trí voâ hoïc, vaø Chaùnh trí voâ hoïc khoâng

töông öng vôùi phaùp töông öng cuûa Chaùnh giaûi thoaùt voâ hoïc. 2. Coù phaùp töông öng vôùi Chaùnh trí voâ hoïc maø khoâng phaûi laø Chaùnh giaûi thoaùt voâ hoïc, nghóa laø Chaùnh trí voâ hoïc töông öng vôùi Chaùnh giaûi thoaùt voâ hoïc. 3. Coù phaùp töông öng vôùi Chaùnh giaûi thoaùt voâ hoïc, cuõng töông öng vôùi Chaùnh trí voâ hoïc, nghóa laø tröø ra Chaùnh trí voâ hoïc töông öng vôùi Chaùnh giaûi thoaùt voâ hoïc, coøn laïi caùc phaùp töông öng cuûa Chaùnh trí. 4. Coù phaùp khoâng töông öng vôùi Chaùnh giaûi thoaùt voâ hoïc, cuõng khoâng töông öng vôùi Chaùnh trí voâ hoïc, nghóa laø Chaùnh trí voâ hoïc khoâng töông öng vôùi Chaùnh giaûi thoaùt voâ hoïc, vaø tröôùc kia voán khoâng thaâu nhieáp taâm-taâm sôû phaùp vaø Saéc voâ vi-taâm baát töông öng haønh.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.